ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 39.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. *ВТОРНИКЪ*, *18-го Мая.* — 1848 — *Wilnó.* *WTOREK*, *18-go Maja.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, *12-го Мая.*

Высочайшею Грамотою, 11-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Александра Невскаго, Генералъ-Кригсъ-Коммисаръ Военнаго Министерства Генералъ-Лейтенантъ *Храпачевъ*.

— Высочайшею Грамотою, 11-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ Штаба Корпуса Жандармовъ, Генералъ-Лейтенантъ *Дубельтъ 1-й*.

—

Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, 27-го Апрѣля, изображено:

„По уваженію, что цѣна на золото и серебро, въ разныхъ мѣстахъ Европы при настоящихъ обстоятельствахъ значительно возвысившаяся, поощряетъ усильный вывозъ изъ портовъ нашей звонкой монеты, Мы, для охраненія пользъ внутренней торговли и промышленности, согласно съ мнѣніемъ Комитета Финансовъ, повелѣваемъ:

1) Вывозъ за границу Россійской золотой и серебряной монеты воспретить, впредь до усмотрѣнія, изъ всѣхъ портовъ: Бѣломорскихъ, Балтійскихъ, Азовскихъ, Черноморскихъ и Дунайскихъ.

2) Вывозъ за границу золота и серебра въ слиткахъ равно иностранной золотой и серебряной монеты оставить свободнымъ, на нынѣшнемъ основаніи.

3) Для облегченія шкиперовъ и проѣзжающихъ дозволить вывозить за границу; шкиперамъ до 100 руб., а проѣзжающимъ до 300 руб. золотою и серебряною монетою, на каждое лицо, съ подачею о сей монетѣ въ Таможни объявленій.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.“

—

Отставному Флота Капитанъ-Лейтенанту Сергѣю *Полонскому* выдана изъ Министерства Финансовъ десятилѣтняя привиллегія на новоизобрѣтенныя имъ деревянныя рессоры и санные полозья.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Maja.

Przez Najwyższy Dyplomat, 11-go Kwietnia, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Alexandra Newskiego, Jenerał-Kriegs-Kommissarz Ministerstwa Wojny, Jenerał-Porucznik *Chrapaczew*.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 11-go Kwietnia, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Orła Białego, Naczelnik Sztabu Korpusu Żandarmów, Jenerał-Porucznik *Dubelt 1-szy*.

—

W Najwyższym Ukazie, do Rządzącego Senatu, z Własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, w dniu 27 Kwietnia r. b. wydanym, wyrażono:

„Z uwagi, że cena złota i srébra w różnych miejscach Europy, przy teraźniejszych okolicznościach, znacznie podniesiona, zachęca wielce do wywozu z portów naszéj monety brzęczącéj, Rozkazujemy, dla zabezpieczenia korzyści handlu i przemysłu wewnętrzego, zgodnie ze zdaniem Komitetu Skarbu:

1) Wywozu za granicę monety Rossyjskiéj złotéj i srébrnéj, aż do dalszego rozporządzenia, zabronić, ze wszystkich portów: Białomorskich, Baltyckich, Azowskich, Czarnomorskich i Dunajskich.

2) Wywóz za granicę złota i srébra w sztabkach, równie jak monety zagranicznéj złotéj i srébrnéj, pozostawić swobodnym, na teraźniejszych zasadach.

3) Dla dogodności szyprów i przejeżdżających dozwolić wywozić za granicę: szyprom, do 100 rub., a przejeżdżającym do 300 rub., w monecie złotéj lub srébrnéj, na każdą osobę, z warunkiem zadeklarowania takowéj monety na Komorze.

Rządzący Senat nie omieszka wydać, ku wypełnieniu tego, stosowne rozporządzenia.“

—

Dymissyonowany Kapitan-Porucznik floty, Sergijusz *Połoński*, otrzymał od Ministerstwa Skarbu przywiléj 10-letni, na wynalezione przezeń drewniane ressory i płozy do sań.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 14 *Мая*.

Королевскимъ постановленіемъ, отъ 14 Мая, собраніе представителей Прусскаго народа, созвано въ Берлинъ къ 22 Мая.

— Въ оффиціальномъ Монитерѣ обнародовано сегодня представленіе, послѣдовавшее 10 числа с. м. на имя Короля и подписанное всѣми министрами, съ просьбою объ отозваніи Е. К. В. Принца Наслѣдника Престола, отъ ввѣреннаго ему посольства въ Англіи, такъ какъ государственныя дѣла требуютъ его присутствія въ Пруссіи. Вмѣстѣ съ симъ обнародованъ также отвѣтъ Короля, что раздѣляя мнѣніе своего совѣта, Его Кор. Величество препроводилъ своему брату приглашеніе возвратиться.

— Настоящій Прусскій посланникъ въ Лиссабонѣ, графъ Аѳанасій Рачинскій назначенъ посланникомъ въ Мадритъ.

— Большой смотръ національной гвардіи, который Король намѣренъ былъ произвести вчера, снова отсроченъ на будущее время.

Познань, 12 *Мая*.

Изъ донесеній генераловъ Пфуэля и Коломба, отъ 9-го Мая, изъ Познани, явствуетъ, что генералъ Ведель соединилъ свои войска (13 баталіоновъ, 13½ эскадроновъ и 15 орудій) при Гнѣзнѣ, для аттакованія и разсѣянія инсургентовъ, шедшихъ въ Куявію. 5-го числа генералъ Гиршфельдъ посланъ былъ, съ 3 бат. и 4 пушками, по направленію къ Барчину, чтобъ отрѣзать движеніе инсургентовъ на Бромбергъ. 4-го числа отправились они, въ числѣ 4,000 чел. (большею частію косіонеровъ, отъ 6 до 800 егерей и отъ 5 до 600 уланъ) въ Могильно, а 6-го воротились въ Гембинъ. 7-го они принуждены были отказаться отъ похода въ Куявію, и расположились у Скомпе, неподалеку отъ Мѣльцина. Въ тотъ же день генералъ Ведель получилъ отъ нынѣшняго предводителя ихъ, Бржежанскаго, письмо на имя генерала Пфуэля, съ просьбою отправить къ нему парламентеровъ. Генералъ Ведель потребовалъ безусловной сдачи, но парламентеровъ послалъ въ Познань съ офицеромъ. 8-го числа главный корпусъ мятежниковъ удалился къ югу, и опять занялъ Милославъ. Генералъ Ведель вступилъ въ Врешенъ, и оттуда донесъ, что предводитель главнаго корпуса инсургентовъ, Бржежанскій, предложилъ положить оружіе при Шродѣ, и что онъ (генералъ Ведель) сегодня отправится въ Шроду, для заключенія капитуляціи. Генералъ Пфуэль предписалъ генералу Веделю отнюдь не соглашаться на перемиріе, а заключить капитуляцію съ слѣдующими условіями: 1) Инсургенты немедленно слагаютъ свое оружіе. 2) Выходцы и уроженцы другихъ частей Польши, не исключая и предводителей ихъ, будутъ отведены въ депо между Эльбою и Везеромъ, а желающимъ выданы будутъ паспорты для отъѣзда во Францію. 3) Уроженцы Познанскіе будутъ раздѣлены по уѣздамъ, препровождены на родину, и тамъ распущены. 4) Ландверы и дезертиры, сражавшіеся въ рядахъ инсургентовъ, будутъ препровождены въ Познань, и поручены особенному милосердію Его Величества Короля. 5) Обезпечивается безопастность лицъ, сложившихъ оружіе. Изъ безполезныхъ маршей и контрмаршей инсургентовъ и изъ покорности, которую оказываютъ теперь ихъ предводители (и Мирославскій изъявилъ чрезъ одного помѣщика генералу Пфуэлю готовность свою сложить оружіе), явствуетъ, что они наконецъ увидѣли всю безразсудность и нелѣпость своего предпріятія, и сражаются только за свое существованіе, и что, можетъ быть, въ скоромъ времени полчища Мирославскаго будутъ разсѣяны. Но тѣмъ, на первый случай, еще не будетъ обезпечено спокойствіе Познани. Волненіе господствуетъ во всей провинціи, и въ разныхъ ея мѣстахъ составились, въ послѣднее время, шайки мятежниковъ, которые грабежами и разбоями тревожатъ всю страну и большія дороги, и препятствуютъ сообщеніямъ. Это происходитъ даже вблизи Познани: тамъ, по обоимъ берегамъ Варты, въ Стеншевѣ и Рогалинѣ расположились шайки отъ 1,000 до 1,500 мятежниковъ, и совершенно загородили дороги въ Бреславль и Шриммъ. Въ сихъ обстоятельствахъ необходимо было послать подвижныя колонны въ Курникъ и Рогалинъ. Въ послѣднемъ мѣстѣ непріятель встрѣтилъ отрядъ въ двѣ роты, подъ командою маіора

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy

Berlin, 14 *maja*.

Postanowieniem Królewskiem z dnia dzisiejszego, Zgromadzenie Reprezentantów narodu Prusskiego, zwołane zostało do Berlina, na dzień 22 maja.

— *Monitor* urzędowy ogłosił dziś przedstawienie z d. 10 b. m. podpisane przez wszystkich Ministrów do Króla, z prośbą o co rychlejsze odwołanie J. K. W. Xięcia Następcy Tronu, z missyi poruczonéj mu w Anglii, albowiem obecność Xięcia w Prussiech jest niezbędną dla interessów kraju. Obok tego ogłoszona jest odpowiedź Krola, iż podzielając zdanie swéj Rady, Jego Kr. Mość przesłał Bratu swemu wezwanie do powrótu.

— Dotychczasowy Poseł Prusski w Lizbonie, Hr. Atanazy Raczyński, mianowany został Posłem w Madrycie.

— Wielka parada gwardyi narodowéj, która się wczoraj odbyć miała przed Królem, została znowu na późniéj odłożoną.

Poznań, 12 *maja*.

Z doniesień Jenerałów Pfuela i Kolomba, pod d. 9 maja, z Poznania, okazuje się, że Jenerał Wedell połączył swe wojska (13 batalionów, 13½ szwadronów i 15 dział) w pobliżu Gniezna, dla attakowania i rozproszenia rokoszan idących do Kujaw. Dnia 5 maja, Jen. Hirschfeld był posłany z trzema batalionami i 4 działami, w kierunku do Barczyna, aby przeszkodzić poruszeniu rokoszan ku Bydgoszczy. Jakoż d. 4 maja udali się oni, w liczbie 4,000 ludzi (po większéj części kossynierów, 6—800 strzelców i 5—600 ułanów), do Mogilny, a d. 6-go wrócili do Gembina. Dnia 7-go zmuszeni byli zaniechać wyprawy do Kujaw i stanęli przy mieście Skąpe, niedaleka od Mielżyna. Tegoż dnia Jenerał Wedell otrzymał od teraźniejszego ich dowódzcy, Brzeżańskiego, list, adressowany do Jenerała von Pfuela, z prośbą, o pozwolenie wysłania do niego Parlamentarzy. Jenerał Wedell żądał bezwarunkowego poddania się; Parlamentarzy atoli posłał do Poznania z officerem. Dnia 8 maja, główny korpus rokoszan cofnął się na południe i znowu zajął Miłosław. Jenerał Wedell wszedł do Wrześni, i ztamtąd doniósł że dowódzca głównego korpusu rokoszan, Brzeżański, oświadczył zamiar złożenia broni przy Środzie, i że on (Jenerał Wedell) uda się w tym dniu do Środy dla zawarcia kapitulacyi. Jenerał Pfuel zalecił Jenerałowi Wedell nie przystawać bynajmniéj na zawieszenie broni i tylko zawrzeć kapitulacyą na następnych warunkach: 1) Rokoszanie niezwłócznie broń złożą. 2) Wychodzcy, urodzeni w innych częściach Polski, nie wyłączając i ich dowódzców, zostaną odprowadzeni do zakładów między Elbą i Wezerą a żądającym będą wydane paszporta na powrót do Francyi. 3) Urodzeni w W. X. Poznańskiem będą rozdzieleni podług powiatów, odprowadzeni na miejsce urodzenia i tam rozpuszczeni. 4) Milicya i zbiegowie, walczący w szeregach rokoszan, zostaną odprowadzeni do Poznania i poleceni szczególniejszemu miłosierdziu Jego Królewskiéj Mości. 5) Zaręcza się bezpieczeństwo osób, które broń złożą. — Z niepożytecznych poruszeń i cofań się rokoszan, i z uległości jaką obecnie okazują ich dowódzcy (Mirosławski oświadczył przez jednego obywatela Jenerałowi Pfuel gotowość złożenia broni), pokazuje się, że postrzegli nakoniec całą nieroztropność i niedorzeczność swego przedsięwzięcia, i walczą tylko dla obrony własnéj, i że wkrótce może tłumy Mirosławskiego zostaną całkiem rozproszone. Z tém wszystkiem spokojność W. X. Poznańskiego nie będzie jeszcze mogła być przez to zabezpieczoną. Wzburzenie panuje w całéj prowincyi, i w różnych jéj miejscach utworzyły się bandy rokoszan, którzy przez swoje łupieże i rozboje niepokoją całą krainę, napastują główne gościńce i przerywają kommunikacyą. Dzieje się to nawet w bliskości m. Poznania, tak, iż po obu jego stronach, w Stenszewie i Rogalinie, stoją bandy od 1,000—1,500 rokoszan i zupełnie przecięły drogi do Wrocławia i Szremu. W takim stanie rzeczy niezbędną rzeczą było wysłać ruchome kolumny do Kurnika i Rogalina. W ostatniem miejscu, oddział złożony z dwóch kompanii, pod dowództwem Majora Winninga, przywitany został przez nieprzyjaciela ogniem z broni ręcznéj, jako też strzelaniem z dział niewielkiego kalibru; atoli rokoszanie zostali silnie odparci, i po niejakim oporze całkiem pobici i rozproszeni. Ci którzy uciekali do Kurnika, wpadli w ręce głównéj kolumny, i zostali częścią wytępieni, a częścią wzięci w niewolę lub zapędzeni

Виннинга, ружейнымъ огнемъ, и стрѣлялъ изъ пушекъ малаго калибра, но былъ сильно аттакованъ и послѣ нѣкотораго сопротивленія разбитъ и совершенно разсѣянъ. Бѣжавшіе въ Курникъ наткнулись на главную колонну, и были отчасти перебиты, отчасти захвачены въ плѣнъ и загнаны въ лѣса. Всѣ ихъ орудія всего 8 пушекъ, были взяты, и предводитель ихъ утонулъ въ Вартѣ.

— Извлеченіе изъ донесеній генерала фонъ-Пфуэля, отъ 11-го Мая: „Генералъ-Лейтенантъ фонъ-Ведель нашелъ при Пятковочарнѣ, гдѣ надлежало привести въ исполненіе капитуляцію, только 35 инсургетовъ, безъ оружія. Всѣ прочіе разсѣялись, и по полученнымъ сегодня извѣстіямъ, шатаются отдѣльными шайками, отчасти безоружные, продаютъ своихъ лошадей, всячески шалятъ и грабятъ. Генералъ фонъ-Ведель разослалъ во всѣ стороны отряды, чтобъ брать ихъ въ плѣнъ, и завтрашняго числа будутъ обысканы всѣ лѣса вдоль по Вартѣ. Вчера, при наступленіи ночи, посланъ былъ сильный отрядъ отсюда въ Рогалинъ, для нападенія на тѣ мятежническія шайки, которыя могли тамъ собраться послѣ пораженія ихъ, или бѣжали туда отъ главнаго ихъ корпуса изъ Шроды, чтобъ перейти тамъ чрезъ Варту. Но, по извѣстіямъ, полученнымъ сію минуту, не было въ Рогалинѣ никого, кромѣ малаго числа косіонеровъ, которые разбѣжались при первомъ выстрѣлѣ, оставивъ четыре небольшія пушки, двѣ фуры съ снарядами и нѣсколько ружей. Въ погребахъ замка нашли еще сто мѣшковъ соли, похищенныхъ изъ задержаннаго транспорта. Теперь я займусь обезоруженіемъ систематически, чтобъ предупредить всякое покушеніе къ новому возстанію. Сію минуту привезли плѣннаго Мирославскаго. Онъ скрылся съ тремя сообщниками у одного помѣщика въ 2½ миляхъ отсюда. При первой возможности отправлю я его въ Кюстринъ. Онъ хотѣлъ покориться на основаніи капитуляціи, но не осмѣливался воротиться въ лагерь. Нынѣшнее торжество, которымъ жители Познани праздновали принятіе ихъ въ составъ германскаго союза, произошло безо всякой помѣхи."

Генералъ *фонъ-Пфуэлъ.*

(С. П.)

Австрія.

Вѣна, 12 *Мая.*

Въ Вѣнской газетѣ напечатано сегодня положеніе о выборахъ.

— Председатель совѣта министровъ, гр. Фикельмонъ, уволенъ, по прошенію, отъ сей должности и отъ званія министра иностранныхъ дѣлъ. Къ исправленію должности председателя министровъ назначенъ временно министръ внутреннихъ дѣлъ, а министерство иностранныхъ дѣлъ ввѣрено барону Лебцельтерну.

Вѣнская Газета объявляетъ, что Его Величество Императоръ, по представленію совѣта министровъ, уничтожилъ въ своихъ владѣніяхъ конгрегацію редемптористовъ и редемптористокъ, равно какъ и орденъ Іезуитовъ.

— Въ той же газетѣ напечатаны слѣдующія извѣстія изъ Кракова: „Городъ теперь спокоенъ. На границѣ Краковской показываются остатки корпуса инсургентовъ, разбитаго въ Познани. — Выходцы, имѣющіе право жить здѣсь, намѣрены собрать эти остатки, присоединить къ себѣ другихъ мятежниковъ, и напасть съ этими силами на Познань и Прусскую Силезію. Но военное начальство здѣсь бодрствуетъ; ожидаютъ въ скоромъ времени подкрѣпленія его свѣжими войсками. *(С. П)*.

Верона, 7 *Мая.*

Подъ стѣнами нашего города была вчера кровопролитная битва. Непріятель, втрое сильнѣйшій, вынужденъ былъ отступить къ Валледжіо. Австрійскія войска сражались съ увидительнымъ мужествомъ, но, къ сожалѣнію, много потеряли людей. Въ числѣ прочихъ убиты генералъ Салисъ и подполковникъ Лейцендорфъ. 10-й баталіонъ егерей, состоящихъ изъ однихъ Австрійцевъ, потерпѣлъ болѣе всѣхъ. Непріятель понесъ еще большій уронъ. Огонь изъ орудій продолжался семь часовъ, а отъ 11 часовъ утра до 2 по полудни сражавшіеся такъ сблизились, что непріятельскія ядра долетали до воротъ города. Въ городѣ спокойствіе не было нарушено.

— По донесенію фельдмаршала Радецкаго, сраженіе подъ Вероною продолжалось 8 часовъ, именно: съ 9-ти часовъ утра, до 5-ти по полудни. Съ обѣихъ сто-

w lasy. Wszystkie ich działa, w liczbie 8, zostały wzięte, a ich dowódzca utonął w Warcie.

— Wyjątek z raportu Jenerała Pfuel z d. 11 maja: „Jenerał-Porucznik Wedell zastał pod Piątkowem-Czarnem, gdzie kapitulacya w wykonanie wejść miała, tylko 35 powstańców bez broni. Wszyscy inni rozproszyli się; a według nadeszłych dziś wiadomości, włóczą się w pojedyńczych oddziałach, po części bez broni, sprzedają konie i popełniają wszelkiego rodzaju bezprawia i rabunki. Jenerał Wedell wysyła oddziały na wszystkie strony dla ujęcia ich, a jutro ma się odbyć rewizya lasów wzdłuż brzegów Warty. Wczoraj, późnym wieczorem, wysłano ztąd znaczny oddział do Rogalina, w celu uderzenia na te tłumy powstańców, które od czasu onegdajszego napadu znowu się tam zgromadzić mogły, oraz na tych, którzy uciekłszy z głównego korpusu pod Środą, zwrócili się ku Rogalinowi dla przebycia Warty. Według atoli nadeszłego właśnie doniesienia, był tylko w Rogalinie mały oddział kosynierów, którzy za piérwszym strzałem natychmiast uciekli, pozostawiwszy 3 armatki, dwa wozy z amunicyą i bronią. W piwnicach pałacu znaleziono jeszcze 100 worków soli, z zabranego poprzednio transportu. Przedsięweźmę teraz systematyczne rozbrojenie, dla zapobieżenia nowym usiłowaniom do powstania.— Właśnie w téj chwili dostawiono tu ujętego Mirosławskiego, który ukrył się był z trzema wspólnikami u jednego szlachcica, o półtrzeciéj mili ztąd. Za piérwszą sposobnością poślę go zaraz do Kistrzyna. Chciał on się poddać na zasadach kapitulacyi, ale nie śmiał do obozu powrocić.— Dzisiejsza wielka uroczystość mieszkańców Poznania, dla uświetnienia przyjęcia ich do Związku Niemieckiego, odbyła się bez żadnego zawichrzenia.

Jenerał Piechoty *von Pfuel.*"

(P. P.)

Austrya.

Wiedeń, 12 *maja.*

Gazeta Wiedeńska ogłosiła w dniu dzisiejszym prawo o tymczasowych wyborach.

— Hr. Fiquelmont, na własne żądanie, uwolniony został od obowiązków Prezesa Rady gabinetowéj i Ministra spraw zagranicznych. Prezesostwo Rady oddane zostało tymczasowie Ministrowi spraw wewnętrznych, a Ministrem spraw zagranicznych mianowany został Baron Lebzeltern.

— *Gazeta Wiedeńska* ogłasza, iż Jego Ces. Mość, na przedstawienie Rady Ministrów, wydał rozkaz zniesienia w państwach swoich kongregacyi Redemptorystów i Redemptorystek, tudzież zakonu Jezuitów.

— W tejże gazecie czytamy następujące wiadomości z Krakowa: „Miasto teraz jest spokojne. Na granicy Krakowa ukazują się szczątki korpusu rokoszan, rozbitego w Poznaniu. Wychodźcy, mający prawo tu mieszkać, mają zamiar zgromadzić te szczątki, zebrać jeszcze innych powstańców, i z temi siłami uderzyć na Poznań i Szląsk Prusski. Ale tutejsza zwierzchność wojenna czuwa nad ich poruszeniami; oczekują też niezadługo posiłków świeżego wojska." *(P. P.)*

Werona, 7 *maja.*

W bliskości murów naszych zaszła wczoraj mordercza walka. Nieprzyjaciel, trzykroć silniejszy, zmuszony został do odwrotu do Valleggio. Wojska Austryackie walczyły najmężniéj, ale, niestety, wiele utraciły ludzi. Pomiędzy zabitymi znajduje się Jenerał Salis i Podpółkownik Leuzendorf. Najwięcéj zaś ucierpiał 10 batalion strzelców, złożony z samych Austryaków. Nieprzyjaciel poniósł większe straty; działa grały siedm godzin, a od 11-éj do 2-éj z południa znajdowały się tak blisko siebie, że kule nieprzyjacielskie dosięgały bram naszych. Miasto zachowało się spokojnie.

— Z raportów Feldmarszałka Radeckiego dowiadujemy się, że bitwa pod Weroną trwała godzin 8, t. j. od 9-éj z rana do piątéj z południa. Wojska z obu stron biły się walecznie,

ронъ сражались мужественно и позиція при Санта-Лучіи переходила дважды изъ рукъ въ руки. Наконецъ непріятель отступилъ въ такомъ безпорядкѣ, что на полѣ сраженія найдены оружіе, барабаны и ранцы. По гористому мѣстоположенію, конница не могла преслѣдовать бѣгущаго непріятеля, посему у насъ мало плѣнныхъ, но за то много раненыхъ, оставленныхъ непріятелемъ; эрцгерцогъ Францъ-Іосифъ находился въ пылу сраженія и доказалъ совершенное хладнокровіе и неустрашимость. Самъ фельдмаршалъ Радецкій былъ свидѣтелемъ, какъ пушечное ядро упало близъ эрцгерцога, который не обратилъ на это вниманія.

— По письму изъ Вероны, правымъ флангомъ австрійскихъ войскъ командовалъ генералъ Даспре, лѣвымъ Вратиславъ, а войсками по ту сторону Адижи, генералъ Вельденъ. Сардинскихъ войскъ считаютъ до 50,000 чел.; они сражались храбро, въ особенности же швейцарскіе егеря. Италіянскіе полки фельдмаршала Радецкаго спасались бѣгствомъ; Нѣмцы сопротивлялись мужественно. Подъ Санъ Люси и Санъ Массимо, три роты, въ продолженіи шести часовъ отстрѣливались отъ 4-хъ баталіоновъ и не уступили непріятелю ни шагу земли.

i pozycya Santa Lucia była po-dwakroć wzięta i odbierana. Nakoniec cofnął się nieprzyjaciel, lecz w takim nieładzie, że na polu bitwy znaleziono broń, bębny i tornistry. Położenie górzyste nie dozwoliło jeździe ścigać uciekających, mamy zatém mało jeńców, ale wielu rannych, których nieprzyjaciel nie mógł zabrać. Arcy-Xiążę Franciszek Józef znajdował się w samym ogniu, ale okazał najzupełniejszą zimną krew i nieustraszoność. Sam Feldmarszałek był świadkiem, jak kula działowa padła blisko Arcy-Xięcia, który na to najmniejszego nie okazał wzruszenia.

— Według listu pisanego z Werony: prawém skrzydłem Austryaków dowodził Jenerał d'Aspre, lewém Wratisław, wojskami zaś za Adygą Jenerał Welden. Wojsko Sardyńskie, liczące 50,000 ludzi, biło się walecznie, a szczególniéj strzelcy Szwajcarscy. Półki Włoskie Feldmarszałka Radeckiego ratowały się ucieczką. Niemcy stawiali opór walecznie. Pod S. Lucia i S. Massimo, trzy kompanie, przez sześć godzin, broniły się przeciw 4 batalionom, i ani piędzi ziemi nie ustąpiły nieprzyjacielowi.

Франція.

Парижъ, 11 *Мая*.

Вчера, публичныя галлереи, съ самаго утра, были уже всѣ заняты. Въ 11 часовъ началось засѣданіе національнаго собранія, которое немедленно приступило къ выбору правительствующей коммисіи. Въ 4 часа, президентъ г-нъ Буше объявилъ слѣдующій результатъ: присутствовавшихъ членовъ было 794; законное большинство составляло 398. Голоса раздѣлены были слѣдующимъ образомъ: въ пользу г-на Араго 725, Гарнье-Паже 725, Мари 702, Ламартина 643, Ледрю-Роллена 458.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: Составъ правительствующей коммиссіи не удивилъ никого; именный списокъ его есть тотъ самый, который въ палатѣ назвали спискомъ примиренія; но всѣхъ удивилъ порядокъ, въ которомъ слѣдовали послѣ балотировки имена членовъ коммиссіи; Г. Ламартинъ получилъ всего только 643 голоса и былъ четвертымъ въ спискѣ. Говорили, что этотъ родъ неожиданнаго удара слѣдуетъ отнести къ неудовольствію, которое между членами произведено было тѣмъ, что Г. Ламартинъ поддерживалъ вчера своего товарища, Г. Ледрю-Роллена. Въ такомъ же духѣ отзывается и *Constitutionnel*: „Г. Ламартинъ изъявилъ желаніе, чтобы Ледрю-Ролленъ былъ въ составѣ правительствующей коммиссіи. Собраніе своимъ балотированіемъ хотѣло, по видимому, удовлетворить желанію Г. Ламартина и вмѣстѣ объявить, что не одобряетъ онаго.

— Передъ балотировкою г-мъ Мартеномъ было объявлено отъ имени Г. Дюпона (де-Лэръ), что сей достопочтенный президентъ послѣдняго временнаго правительства, не приметъ новой должности. Г. Арманъ Марастъ объявилъ письменно, что онъ не пріиметъ должности ни въ правительствующей коммисіи, ни какого либо министерства. Говорятъ, что онъ желаетъ остаться меромъ Парижа.

— Луи Бланкъ оставилъ должность предсѣдателя комитета рабочихъ, который вчерашняго числа упраздненъ.

— Народное собраніе изберетъ завтра три коммисіи; одну для составленія проекта системы правленія во Франціи; другую для изложенія мѣръ къ улучшенію быта рабочаго класса, третью для учрежденія вѣдомства казначейства.

— Извѣстно, что г-нъ Араго, будучи военнымъ министромъ, отставилъ отъ должности многихъ офицеровъ; теперь учреждена коммисія, для принятія жалобъ по сему предмету. Г. Ламартинъ, избранный, какъ извѣстно, въ 10-ти мѣстахъ, принялъ званіе представителя отъ города Макона. Г. Кремье и Маратъ также приняли это званіе отъ своихъ департаментовъ; слѣдственно по городу Парижу остаются три вакансіи въ національное собраніе. Говорятъ, что на одну изъ нихъ старается поступить Г. Тьеръ. Въ газетахъ сообщаютъ, что въ день открытія засѣданій собранія, видѣли его, какъ онъ въ одеждѣ рядоваго солдата національной гвардіи, стоялъ на часахъ у мера 2-й парижской части.

— Въ сегодняшнемъ Монитерѣ напечатана программа торжества, которое предположено дать 14 Мая на Марсовомъ полѣ.

Francya.

Paryż, 11 *maja*.

W dniu wczorajszym, galerye publiczne od samego rana były już zupełnie zajęte; o godzinie 11-éj rozpoczęły się obrady Zgromadzenia Narodowego, które natychmiast przystąpiło do wyboru Kommissyi Rządzącéj. O godzinie 4-éj, Prezes P. Buchez, ogłosił następujący wypadek: Liczba głosujących 794, większość prawem wymagana 398; otrzymali Arago 725, Garnier-Pages 715; Marie 702; Lamartine 643; Ledru-Rollin 458 głosów.

— W *Journal des Débats* czytamy: „Skład Kommissyi Rządzącéj nikogo nie zdziwił. Obejmująca go lista, jest właśnie ta, którą nazwano w Izbie listą pojednania; ale co przeciwnie zadziwiło wszystkich, to porządek, w jakim nazwiska wyszły z głosowania. P. Lamartine miał tylko 643 głosy i był dopiéro czwartym. Mówiono za kulisami (a bez kulis nigdy się nie obejdzie), że ten rodzaj niespodziewanéj klęski, należy przypisać niezadowoleniu, jakie sprawiło w części Zgromadzenia poparcie, udzielone wczoraj przez P. Lamartine jego koledze P. Ledru-Rollin. Podobnież wyraża się *Constitutionnel*: „P. Lamartine wynurzył życzenie widzenia Ledru-Rollina w Rządzącéj Kommissyi. Zgromadzenie swém głosowaniem chciało, jak się zdaje, zadosyć uczynić życzeniu P. Lamartine i zarazem objawić, że tego nie pochwala.“

— Przed głosowaniem, P. Martin oświadczył w imieniu P. Dupont (de l'Eure), że ten szanowny Prezes ostatniego Rządu tymczasowego, nie chce przyjąć żadnego nowego obowiązku. Podobnież P. Armand Marrast oświadczył na piśmie, że nie przyjmie ani miejsca w Kommissyi Rządzącéj, ani żadnego ministerstwa; mówią, że chce pozostać Merem Paryża.

— Ludwik Blanc złożył Prezesostwo Kommissyi robotników, która w dniu wczorajszym została rozwiązana.

— Zgromadzenie Narodowe wybierze jutro trzy Kommissye: 1-szą do ułożenia politycznéj ustawy Francyi; 2-gą do polepszenia losu klassy wyrobniczéj; 3-cią zaś do urządzenia skarbowości.

— Wiadomo, że P. Arago, jako Minister wojny, wykreślił ze służby wielu oficerów; teraz ustanowiono Kommissyą mającą przyjmować zażalenia w tym przedmiocie. P. Lamartine, wybrany, jak wiadomo, w 10-ciu miejscach, oświadczył się za wyborem z Macon. PP. Crémieux i Marast oświadczyli się także za swemi departamentami; zatém miasto Paryż ma trzy opróżnione miejsca w Reprezentancyi narodowéj do zapełnienia. Mówią, że o jedno z nich starać się będzie P. Thiers i że je spodziewa się otrzymać. Dzienniki donoszą, iż w chwili otwarcia posiedzeń Zgromadzenia Narodowego, widziano P. Thiers, jak w stroju prostego żołnierza gwardyi narodowéj, stał na warcie w Merowstwie 2-go okręgu Paryża.

— *Monitor* ogłosił dziś program wielkiéj uroczystości, która 14 ma być daną na placu Marsowém.

— Утверждаютъ, что парижскій архіепископъ дѣлалъ предложенія министру исповѣданій, Г. Карно, относительно программы большаго торжества, 14 Мая, по коей католическіе священники должны входить въ составъ шествія, при которомъ будутъ возить по городу символическую статую, на языческой колесницѣ. Архіепископъ протестуетъ противъ сего возобновленія неистовствъ прежнихъ ѳеоѳилантроповъ *de Lareveillere-Lepeaux* и *Robespierre*.

— Говорятъ, что правительство намѣрено вооружить всѣ форты окружающіе Парижъ.

— Алпійская армія, состоящая подъ командою генерала Удино, будетъ усилена четвертою дивизіею, состоящею изъ 3 бригадъ, которая прибудетъ туда прямо изъ Алжира. Главный казначей алпійской арміи, Фирино, вчера отправился въ оную изъ Парижа.

— Въ Шербургъ отправлено повелѣніе вооружить 3 фрегата и 100-пушечный линѣйный корабль Генрихъ IV.

— По сообщенію газ. *Messager*, военное отдѣленіе занято нынѣ образованіемъ двухъ новыхъ армій: прирейнской и сѣверной. Генералы уже назначены и полки избраны. Эти двѣ арміи займутъ пограничную черту отъ Ламанша до *Doubs*. гдѣ при-рейнская армія будетъ соединяться съ алпійскою. Эти три арміи будутъ состоять изъ 180,000 чел., и сверхъ сего будетъ еще образована резервная армія.

— Военный совѣтъ положилъ возстановить Дюнкирхенскія укрѣпленія, срытыя въ 1713 году.

— Въ Ліонскомъ курьерѣ пишутъ, что ген. Удино, дѣлая смотръ расположеннымъ тамъ войскамъ, упоминалъ о прежнихъ подвигахъ Французовъ въ Ломбардіи, которой прекрасныя равнины они увидятъ вскорѣ.

— 27-го Апрѣля вечеромъ, и ночью на другой день, въ городѣ Марсели было большое движеніе. Національная гвардія и войска арестовали множество лицъ и забрали много оружія, въ слѣдствіе обнаруженнаго заговора, имѣвшаго цѣлію произвести большой пожаръ въ гавани между стоящими тамъ кораблями, и въ то время, когда всѣ заняты были бы гашеніемъ, ограбить городъ.

12 *Мая*.

Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, Г. Давидъ предложилъ чтобы предписано было выбить медаль для каждаго изъ членовъ временнаго правленія; но собраніе отринуло это предложеніе съ неудовольствіемъ. Потомъ происходили продолжительныя пренія относительно порядка, какой должно соблюдать при выборѣ членовъ коммиссій: законодательной, для устройства положенія рабочихъ, и финансовой; но пренія сіи не привели къ желаемому результату. Г. Вивьенъ прочелъ проектъ постановленія о совѣщаніяхъ національнаго собранія. Проектъ сей, состоящій изъ 15-ти статей, былъ утвержденъ съ нѣкоторыми перемѣнами. Послѣ внутренняго устройства, президентъ прочелъ два отношенія новаго временнаго правительства, изъ коихъ въ первомъ благодаритъ оно за сдѣланную ему честь выборомъ членовъ, а въ послѣднемъ извѣщаетъ о назначеніи: г на Кремье министромъ юстиціи; г-на Бастидъ министромъ иностранныхъ дѣлъ; г-на Фавръ помощникомъ его; г-на Шарра военнымъ министромъ; вице-адмирала Касси морскимъ министромъ; г-на Рекюръ министромъ внутреннихъ дѣлъ, а г-на Картере его помощникомъ; г-на Треля министромъ публичныхъ работъ; г-на Флокона министромъ торговли и земледѣлія; г на Карно министромъ просвѣщенія, а г-на Рено его помощникомъ; г-на Дюклера министромъ финансовъ; г на Бетмона министромъ духовныхъ дѣлъ. Г. Маррастъ оставленъ въ должности Парижскаго мера, а г-нъ Коссидіеръ, префектомъ полиціи. Наконецъ, собраніе постановило, что во время празднества 14-го с. м., и въ прочіе подобные торжественные дни представители народа обязаны имѣть на себѣ знаки, кои будутъ установлены квесторами.

— Въ числѣ членовъ національнаго собранія находятся двое, принадлежащіе къ фамиліи Наполеона; они избраны въ Корсикѣ, именно: Петръ сынъ Люціяна, и Петръ-Наполеонъ сынъ Іеронима, бывшаго Короля Вестфальскаго.

— По программѣ торжества, 14-го Мая, которое будетъ происходить на Марсовомъ полѣ, по бульварамъ, на 32 лѣстахъ будутъ выставлены для публики лучшія произведенія, окруженныя собраніемъ дѣвицъ въ бѣлымъ платьяхъ, гдѣ также будутъ находиться ремесленническіе делегаты, долженствующіе нести превосходнѣйшія мануфактурныя произведенія. Въ

— Zapewniają, że Arcybiskup Paryzki czynił przełożenia P. Carnot, Ministrowi wyznań, z powodu programmatu wspomnionéj uroczystości 14 maja, gdzie Xięża Katolicy mają należéć do orszaku, który będzie oprowadzał po mieście posąg symboliczny, wieziony na pogańskim rydwanie. Arcy-Biskup protestuje przeciw takiemu odnowieniu szaleństw dawnych teofilantropów de Lareveillere-Lepeaux i Robespierra.

— Armia Alpejska pod dowództwem Jenerała Oudinot, powiększona będzie czwartą dywizyą, z 3-ch brygad złożoną, która prosto z Algieru tam przybędzie. Firino, Jeneralny Płatnik armii Alpejskiej, wyjechał do niéj wczoraj z Paryża.

— Według dz. *Messager* biuro wojenne zajmuje się czynnie organizacyą dwóch nowych armii: Nad-Reńskiéj i Północnéj. Jenerałowie już są wyznaczeni i półki wybrane. Te dwie armie osadzą linię graniczną od La-Manche aż do Doubs, gdzie armia Nad-Reńska stykać się będzie z Alpejską. Te trzy armie liczyć będą 180,000 ludzi, a prócz tego ma być jeszcze utworzona armia odwodowa.

— Słychać, że rząd uzbroi wszystkie zamki otaczające Paryż.

— Do Cherbourga posłano rozkaz uzbrojenia 3-ch fregat i okrętu liniowego *Henri IV*, o 100 działach.

— Rada obrony postanowiła kazać przywrócić warownie Dunkierki, zniesione w roku 1713.

— Kuryer Lyoński donosi, iż Jenerał Oudinot, w czasie przeglądu stojących tamże wojsk, przypominał im dawne niegdyś czyny Francuzów w Lombardyi, któréj rozkoszne równiny wkrótce mają zobaczyć.

— Wieczorem d. 27 kwietnia i nocy następującéj, miasto Marsylia było w wielkiém poruszeniu. Gwardya narodowa i wojsko uwięziły mnóstwo osób i zabrały wiele broni, w skutek odkrytego spisku, który miał na celu wzniecenie wielkiego pożaru w porcie, między stojącemi tam okrętami, i podczas kiedy by wszyscy zajęci byli gaszeniem, zrabowanie miasto.

Dnia 12 *maja*.

Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, P. David wniósł projekt, aby Reprezentanci kazali wybić medale, dla każdego członka byłego Rządu tymczasowego w szczególności; atoli odrzucono to z oznakami niezadowolenia. Następnie, po długich sporach o porządku postępowania przy wyborze Kommissyj (ustawodawczéj, urządzającéj kwestyą robotników i skarbowości), które jednak do pożądanego celu nie doprowadziły, P. Vivien odczytał projekt regulaminu obrad Zgromadzenia Narodowego. Projekt ten, składający się z 15 artykułów, przyjęty został z niektóremi odmianami. Po wewnętrznéin urządzeniu się, Prezes odczytał dwa pisma nowego Rządu tymczasowego: w piérwszém, składa on dzięki za wyświadczony mu zaszczyt wyboru, w drugiem zaś donosi, że mianował następujący gabinet: P. *Crémieux*, Ministrem sprawiedliwości; P. *Bastide*, spraw zagr.; P. *Favre*, podsekrétarzem Stanu tegoż wydziału; P. *Charras*, wojny; Wice-Admirała *Cassy*, marynarki; P. *Recurt*, spraw wewn.; Podsekretarzem Stanu tegoż wydziału, P. *Cartoret*; P. *Trelat*, robót publicznych; P. *Flocon*, rolnictwa i handlu; P. *Carnot*, Ministrem oświecenia, a P. *Raynaud* Podsekrétarzem Stanu; P. *Duclerc*, skarbu; P. *Bethmont*, wyznań. P. *Marast*, pozostaje Merem Paryża, a P. *Caussidiére*, Prefektem policyi. Nakoniec uchwaliło Zgromadzenie, że i na uroczystości dnia 14 i na innych podobnych, Reprezentanci ludu okażą się z oznakami, które wprzód jeszcze kwestorowie obmyślą.

— Obecnie w Zgromadzeniu Narodowém znajduje się dwóch członków z rodziny Napoleona, wybranych z Korsyki, to jest: Piotr, syn Lucyana, i Piotr Napoleon, syn Hieronima, byłego Króla Westfalskiego.

— Według programmu uroczystości w d. 14 maja na Polu Marsa odbyć się mającéj, na bulwarach na 32 rusztowaniach wystawione będą na widok publiczny najznakomitsze płody pracy, otoczone gronem dziewic, ubranych w bieli, gdzie się zgromadzą także delegowani od rzemiosł, mający nieść arcydzieła rękodzieł. O godz. 9-éj wystrzały działowe ogłoszą rozpoczęcie uroczystości. Członkowie

9 часу пушечные выстрѣлы возвѣстятъ начатіе торжества. Члены національнаго собранія пойдутъ въ главѣ шествія, а за ними штабъ національной гвардіи, дипломатическій корпусъ, депутаціи провинціальныхъ властей, со знаменами своихъ департаментовъ, депутаціи рабочихъ и освобожденныхъ Негровъ, италіанскія депутаціи и т. п.; конница національной гвардіи и войска заключатъ шествіе. На площади Магдалины присоединится къ нему колесница, запряженная 16 лошадьми, на которой будутъ стоять три дерева: дубовое, лавровое и масличное, какъ символы силы, славы и изобилія. Впереди колесницы хористами и хористками будутъ пѣты національныя пѣсни; по сторонамъ будутъ слѣдовать рабочіе. При входѣ на Марсово поле, поставлены двѣ пирамиды; у подножія одной стоятъ три статуи держащіяся за руки и представляющія: Францію, Германію и Италію. Украшенный статуями въ древнемъ вкусѣ циркъ на Марсовомъ полѣ, окружаютъ 32 шатра соединенныя галлереями, назначеные для выставки произведеній промышленности. Въ серединѣ цирка возвышается колоссальная статуя республики, вокругъ которой остановится все шествіе. Журналы называютъ ее величайшею послѣ колосса родосскаго. Члены національнаго собранія, правительствующей коммиссіи, дипломатическаго корпуса, депутацій и проч., займутъ мѣсто на возвышеніи. Громъ пушекъ возвѣститъ прибытіе шествія. Вечеромъ публичныя площади и зданія, а также Тюильрійскій садъ будутъ великолѣпно иллюминованы. На бастильской площади будетъ сожженъ фейерверкъ, представляющій взятіе приступомъ сей тюрьмы въ 1789 году.

— Новое временное правленіе будетъ имѣть свои засѣданія въ дворцѣ *Elysée Bourbon*. Г. Паньеръ назначенъ секретаремъ правленія, съ правомъ совѣщательнаго голоса.

13 Мая.

Національное собраніе занималось вчера вопросомъ по предмету выбора и числа членовъ законодательной коммиссіи. Относительно порядка выборовъ предложено, чтобы отдѣленія представили списки, изъ коихъ члены назначались бы по большинству голосовъ. Число коммиссаровъ предположено было увеличить до 36; но, по предложенію г-на Кремье, собраніе постановило избрать только 18 коммиссаровъ, и не въ отдѣленіяхъ а въ публичномъ засѣданіи. За симъ Г. Дюрье предложилъ вопросъ: правда ли то, что исполнительная коммиссія (временное правленіе) постановила не присутствовать на засѣданіяхъ собранія. Г. Кремье, отвѣчалъ ему на это, что слухи эти не основательны; а президентъ объявилъ, что ни одинъ изъ представителей, безъ разрѣшенія собранія, не можетъ не присутствовать въ засѣданіяхъ онаго. Послѣ сего, г-нъ Дегусе сообщилъ, что квесторы предлагаютъ установить отличительнымъ признакомъ народныхъ представителей, красную ленту съ девизомъ республики и съ шитою трехцвѣтною кокардою. Если собраніе согласится на это (продолжалъ ораторъ), то сдѣлано будетъ распоряженіе, чтобы знаки сіи были готовы къ Воскресенью и доставлены въ зданіе собранія, потому, что постановлено, чтобы собраніе, какъ высшая власть, не выходило на площать Бастиліи а ожидало въ своемъ зданіи кортежа, который будетъ сопровождать оное на Марсово поле.

— Народное собраніе разрѣшило начальникамъ народной гвардіи, исполнять предписанія, получаемыя ими прямо отъ президента.

Англія.

Лондонъ, 7 Мая.

Дворъ третьяго дня переѣхалъ съ острова Вайта въ Букингамскій дворецъ.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи нижней палаты, министръ иностранныхъ дѣлъ объявилъ палатѣ, что Данія и Пруссія согласились на посредничество Англіи, и что уже начались объ этомъ переговоры. Послѣ сего, палата слушала третье чтеніе билля объ эманципаціи Евреевъ.

— Вновь образовавшаяся оппозиціонная партія въ парламентѣ, подъ начальствомъ Гг. Кобдена и Юма, и имѣющая въ виду реформу выборовъ, произвела въ Манчестерѣ первое свое большое собраніе, которое заставляетъ уже предусматривать, что эта новая агитація Г. Кобдена скоро распространится по всей странѣ. Всѣ ораторы объявили себя въ пользу свободности выборовъ, тайнаго балотированія, трех-лѣтняго

Zgromadzenia Narodowego będą szli na czele orszaku; za niemi sztab gwardyi narodowéj; Ciało Dyplomatyczne, deputacye władz prowincyonalnych, z chorągwiami swoich departamentów; deputacye wyrobników; usamowolnionych Murzynów; deputacye włoskie, i t. p. Jazda, gwardyi narodowéj i wojska, zakończy orszak. Na placu Magdaleny przyłączy się do niego wóz, ciągniony przez 16 koni, na którym stać będą trzy drzewa: dębowe, wawrzynowe i oliwne, jako symbola siły, chwały i obfitości. Przed nim śpiewacy i chorystki śpiewać będą narodowe pieśni; po bokach postępować będą robotnicy. Przy wnijściu na pole Marsa, zbudowane są dwie piramidy, u stóp jednéj stoją trzy posągi, przedstawiające Francyę, Niemcy i Włochy, trzymające się za ręce. W starożytnym smaku, posągami przyozdobiony cyrk na Polu Marsa, otaczają 32 namiotami połączone galerye, przeznaczone na wystawę płodów przemysłu. W środkowym punkcie cyrku wznosi się olbrzymi posąg Rzeczypospolitéj, około którego cały orszak ma stanąć. Dzienniki zwą go największym po Kolosie-Rodyjskim. Członkowie Zgromadzenia Narodowego, Rządzącéj Kommissyi, Ciała Dyplomatycznego, deputacye, i t. d., zajmą miejsce na pół-okręgowém wzniesieniu. Huk dział oznajmi przybycie orszaku. W wieczór, publiczne place i gmachy, ogród Tuileryjski, wspaniale będą oświetlone. Na placu Bastylii spalony zostanie fajerwerk, przedstawiający zdobycie tego więzienia w roku 1789.

— Nowy Rząd tymczasowy odbywać będzie swe posiedzenia w pałacu Elysée-Bourbon. Rząd mianował swoim Sekretarzem P. *Pagnerre* z głosem doradczym.

Dnia 13 maja.

Zgromadzenie Narodowe zajmowało się w dniu wczorajszym kwestyą, w przedmiocie wyboru i liczby członków Kommissyi ustawodawczéj. Co do sposobu wyboru, proponowano, iżby biura przedstawiły listy, członkowie zaś, mający większość, zawezwani zostali do zasiadania w Kommissyi; przytém liczbę Kommissarzy chciano podnieść do 36, ale na wniosek P. Crémieux postanowiło Zgromadzenie, że tylko 18 Kommissarzy, i to nie w biurach, ale na publiczném posiedzeniu obierze. Następnie, P. Durrieu, chciał wiedzieć czy to jest prawdą, że Kommissya wykonawcza (Rząd tymczasowy) postanowiła nie bywać na obradach Zgromadzenia. Odrzekł mu na to P. Crémieux, że pogłoska ta jest błędną; a Prezes oświadczył, że żaden Reprezentant, bez pozwolenia Zgromadzenia, nie ma prawa uchylać się od jego obrad. Po załatwieniu téj kwestyi zawiadomił Zgromadzenie P. Degoussée, że kwesterowie proponują, jako znak odróżniający Reprezentantów ludu, czerwoną wstęgę z godłami Rzeczypospolitéj i haftowaną kokardą trójkolorową. Jeżeli Zgromadzenie Narodowe przyjmie tę oznakę (mówił daléj mówca) wydane będą rozkazy, aby podobne wstęgi były na Niedzielę gotowe i złożone w pałacu narodowym, ponieważ postanowiono, że Zgromadzenie Narodowe, jako reprezentujące najwyższą władzę, nie uda się na plac Bastylii, ale w swoim pałacu zaczeka na orszak, który przyjdzie towarzyszyć mu na plac Marsowy.

— Zgromadzenie Narodowe upoważniło onegdaj dowódzców gwardyi narodowéj, do wykonywania rozkazów przysłanych im wprost przez Prezesa Zgromadzenia.

Anglia

Londyn, 7 maja.

Dwór wrócił onegdaj z wyspy Wight do pałacu Buckingham.

— Na onegdajszém posiedzeniu Izby Niższéj, Minister spraw zagranicznych zawiadomił Izbę, że Dania i Prussy przyjęły pośrednictwo Anglii, i że układy w tym przedmiocie już się rozpoczęły. Poczém Izba wysłuchała trzeciego odczytania bilu o emancypacyi Żydów.

— Nowo utworzona partya opozycyjna w Parlamencie, pod przewodnictwem PP. Cobden i Hume, mająca na celu reformę wyborów, odbyła w Manchester piérwszy wielki meeting, który każe już przewidywać, że nowa ta agitacya P. Cobden, szeroko się w kraju rozlegnie. Wszyscy mówcy oświadczyli się za wielszą swobodą wyborów, głosowaniem tajemnem, za Parlamentem trzyletnim i zrównaniem okręgów wyborczych. Podobnyż meeting dla

парламента и сравненія избирательныхъ округовъ. Такое же собраніе, въ пользу достиженія реформы парламента, происходило въ Лейчестерѣ и было весьма многочисленно.

— Изъ Рима увѣдомляютъ, что Е. С. Папа рѣшился не принимать англійскаго посланника до тѣхъ поръ, пока Англія будетъ почитать его только свѣтскихъ государемъ, а не главою католической церкви.

— Сенаторъ Банксъ, прибывшій сюда изъ Гамбурга по порученію Германскаго союза, имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ лордомъ Пальмерстономъ.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 4 Мая.

Прусское правительство требовало у германскаго сейма, чтобъ всѣ убытки, претерпѣваемые частными людьми въ слѣдствіе декретовъ сейма о занятіи Шлезвигъ-Голштейна, были отнесены на счетъ германскаго союза.

— Въ засѣданіи комитета 50 членовъ, 26-го Апрѣля, Г. Якоби сдѣлалъ слѣдующее представленіе: Въ оффиціальной части вѣнской газеты напечатано объявленіе, въ которомъ сказано, что Австрія не можетъ принадлежать къ составу союзнаго государства, если нужно будетъ отказаться при семъ отъ собственнаго внутренняго управленія. Такъ какъ это объявленіе состоитъ въ противорѣчіи съ опредѣленіемъ пріуготовительнаго парламента, которымъ рѣшено, что только существующее собраніе, избранное народомъ, будетъ вправѣ опредѣлить будущую хартію Германіи,— то Г. Якоби предлагаетъ, чтобы комитетъ пятидесяти назначилъ коммиссію для обсужденія мѣръ къ устраненію представившагося противорѣчія. Комитетъ положилъ взять сіе представленіе въ соображеніе.

— По предложенію Прусекаго посланника, городъ Познань, съ крѣпостью и округомъ сопредѣльнымъ съ нѣмецкими провинціями, а равно съ народонаселеніемъ въ 273,500 душъ, вошелъ въ составъ германскаго союза.

— Герцогиня Орлеанская проѣхала здѣсь 1 го Мая въ Фульдъ, гдѣ приготовлено для нея на нѣкоторое время помѣщеніе.

— По извѣстіямъ изъ Оберланда, германскіе рабочіе, присоединившіеся къ инсургентамъ, отступили частію чрезъ Базель въ Швейцарію, счастію же чрезъ Гунингенъ въ Альзасъ. Главные начальники партизанскихъ отрядовъ: Гекеръ, Даль, Гейнценъ и Виллихъ, бѣжали въ Гунингенъ.

Мюнхенъ, 29 Апрѣля.

Сегодня, въ 3 часа по-полудни, въ тронной залѣ совершенъ торжественный обрядъ крещенія втораго сына Короля, который нареченъ именами: Оттонъ, Вильгельмъ, Люитпольдъ, Адалбертъ, Вальдемаръ. Восприемникомъ былъ Король Греческій Оттонъ.

Италія.

Римъ, 1 Мая.

Въ Римѣ произошли весьма важныя происшествія. 30 го Апрѣля въ *Gazetta di Roma* обнародована рѣчь, произнесенная вчера Его Святѣйшествомъ въ консисторіи и въ которой Его Святѣйшество, какъ верховный священникъ и глава церкви объявилъ, что какъ донынѣ такъ и впредь необъявитъ онъ войны Австріи, и что отправленныя въ Ломбардію Римскія войска должны лишь оберегать свои границы. Это дѣйствительно произвело сильное движеніе между клубами, непремѣнно желающими, чтобъ Папа объявилъ Австріи войну; даже шла рѣчь о временномъ правительствѣ. Министры подали просьбу объ увольненіи, которая вчера вечеромъ и принята Папою; народонаселеніе, однакожъ, требуетъ, чтобъ министры оставались на своихъ мѣстахъ и чтобъ былъ смѣненъ только кардиналъ-статс-секретарь, на мѣстѣ котораго хотятъ видѣть патера Вентуру или какое-нибудь лицо свѣтскаго сословія. Вопросъ о войнѣ снова предложенъ для рѣшенія Папѣ; Его Святѣйшество обѣщалъ заняться этимъ дѣломъ, но объявилъ, что, по важности своей, оно требуетъ зрѣлаго размышленія. Между-тѣмъ, безуміе клубистовъ дошло до того, что стараются раздражить австрійскаго повѣреннаго въ дѣлахъ разными нелѣпыми средствами, чтобъ такимъ образомъ, принудить Австрію и Папу къ взаимному объявленію войны.

— По извѣстіямъ изъ Рима отъ 2 го Мая, тамъ все еще продолжалось недоумѣніе. Министерство объ-

otrzymania reformy Parlamentowéj, miał miejsce w Leicester, i był bardzo liczny.

— Donoszą z Rzymu, że Ojciec św. postanowił nie przyjmować Posła Angielskiego, pokąd pomienione mocarstwo uważać go tylko będzie za Monarchę świeckiego, nie zaś za głowę katolickiego Chrześciaństwa.

— Senator Banks z Hamburga, który z polecenia Związku Niemieckiego przybył do Londynu, miał długą naradę z Lordem Palmerston.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 4 maja.

Rząd Prusski wniósł żądanie do Sejmu Niemieckiego, ażeby wszelkie szkody, poniesione przez osoby prywatne, w skutek dekretu Sejmu o zajęciu Szlezwicko-Holsztyńskiego Xięstwa, policzone były na rachunek Niemieckiego Związku.

— Na posiedzeniu Komitetu 50-ciu członków, 25 kwietnia, P. Gacoby uczynił wniosek następujący: „Gazeta Wiedeńska w części urzędowéj zawiera oświadczenie, w którém powiedziano, że Austrya nie może należeć do składu państwa sfederowanego, jeżeli ma się zrzec niezależności swego zarządu wewnętrznego. Gdy to oświadczenie jest w jawnéj sprzeczności, z uchwałą Parlamentu Przygotowawczego, i która stanowi: że jedynie tylko Zgromadzenie Konstytujące, wybrane przez lud, będzie miało prawo, oznaczyć przyszłą Konstytucyą Niemiec. Przeto P. Jacoby wnosi, iżby Komitet Pięćdziesięciu mianował Kommissyą dla obmyślenia środków ku usunięciu przedstawiającéj się sprzeczności.“ Komitet postanowił, iż wniosek ten będzie wzięty pod uwagę.

— Na wniosek Posła Prusskiego, miasto Poznań z twierdzą i obrębem kraju, łączącym je z innemi prowincyami Niemieckiemi, z ludnością 273,500 dusz, przyjęte zostały do Związku Niemieckiego.

— Xiężna Orleańska przejeżdżała tędy, d. 1 maja, udając się do Fuldy, gdzie już dla niéj najęty został dom, na czas dłuższy.

— Według doniesień z Oberland, Niemieccy robotnicy, którzy się byli połączyli z powstańcami, cofnęli się w części przez Bazyleę do Szwajcaryi, w części przez Huningen do Alzacyi. Główni naczelnicy oddziałów partyzanckich: Hecker, Dol, Hemzen i Willich, schronili się do Huningen.

Monachium, 29 kwietnia.

Dzisiaj, o godzinie 3-éj z południa, odbył się w sal tronowéj uroczysty chrzest drugiego syna Królewskiegoi który otrzymał imiona: Otton-Wilhelm-Luitpold-Adalbert-Waldemar. Ojcem chrzestnym był Król Otton Grecki.

Włochy.

Rzym, 1 maja.

W Rzymie zaszły nader ważne wypadki. Dnia 30 kwietnia, *Gazetta di Roma* ogłosiła allokucyą Papiezką, którą miał na odbytym poprzedzającego dnia Konsystorzu, i w któréj Jego Świątobliwość, jako Najwyższy Kapłan i Głowa Kościoła oświadczył, iż ani wydał dotąd, ani wyda wojny Austryi; i że wysłane do Lombardyi wojska Rzymskie mają tylko strzedz swoich granic. Oświadczenie to Ojca św. sprawiło nadzwyczajne poruszenie w klubach, żądających koniecznie, aby Papież formalnie wypowiedział wojnę Austryi. Rzeczy doszły były do tego stopnia, iż zaczynano już mówić o Rządzie tymczasowym. Wszyscy Ministrowie podali w ciągu dnia swoje dymissye, które Papież wieczorem przyjął; Rzymianie wszakże żądają, ażeby Ministrowie pozostali na swoich miejscach, i aby był tylko zmieniony Kardynał Sekretarz Stanu, w miejscu którego pragną widzieć Ojca *Venturę*, lub jaką świecką osobę. Kwestya o wojnie, podana została powtórnie do rozstrzygnienia Jego Świątobliwości, który obiecał zająć się tą rzeczą, ale zarazem oświadczył, iż z powodu jéj ważności, potrzebuje czasu do dojrzałego namysłu. Tymczasem szaleństwo klubistów doszło do tego, iż usiłują obrazić Austryackiego sprawującego interessa, przez różne niedorzeczne środki, aby tym sposobem przymusić Austryą i Papieża do wypowiedzenia nawzajem wojny.

— Podług wiadomości z Rzymu z d. 2 maja, nieporozumienie trwało tam jeszcze. Ministrowie oświadczyli

явило, что оно остается при своихъ должностяхъ, но не соглашалось на увольненіе изъ среды своей кардинала Антонелли, вмѣсто котораго оппозиція желала имѣть графа Маміани. Обнародована вчера прокламація Папы, который излагаетъ въ ней свой образъ мыслей и дѣйствій, упоминаетъ о затруднительныхъ обстоятельствахъ, въ которыхъ онъ вступилъ на престолъ, о пожертвованіяхъ, принесенныхъ имъ общему благу, увѣщеваетъ своихъ подданныхъ хранить миръ и повиновеніе властямъ, и въ то же время обнаруживаетъ твердую рѣшимость не объявлять войны Австріи, угрожая, въ противномъ случаѣ, употребить противъ непокорныхъ всю власть, дарованную ему Богомъ.

— По другимъ же извѣстіямъ, напечатаннымъ въ *Journal des St Pétersbourg*, послѣ произнесенія Папою рѣчи (аллокуціи) 29-го Апрѣля, гражданская гвардія взялась за оружіе, заняла городскія ворота, и наблюдала за кардиналами, между тѣмъ, какъ разсуждали объ учрежденіи временнаго правленія. 1-го Мая, въ слѣдствіе неоднократныхъ убѣжденій Доріи, Маміани и Корсини, Папа рѣшился уступить, объявивъ, что министры отвѣтствуютъ за свѣтское правительство, но что самъ онъ никогда не одобритъ войны между своими духовными дѣтьми. Министерство, подавшее въ отставку послѣ рѣчи, вновь приняло портфели, за исключеніемъ кардинала Антонелли, вмѣсто котораго поступилъ графъ Маміани. Послѣдній обнародовалъ слѣдующую программу: „Не давать должностей духовнымъ лицамъ; объявить войну Австріи; издавать ежедневные бюллетени о дѣйствіяхъ главной арміи; Пій IX остается въ главѣ правительства.“ Въ Аугсбургской Газетѣ замѣчаютъ по сему случаю, что это есть точное отреченіе Папы отъ свѣтской власти.

wprawdzie, iż pozostają na swoich posadach, ale nie chcą się zgodzić na usunięcie z ich grona Kardynała *Antonelli*, w miejsce którego opozycya pragnie teraz Hr. *Mamiani*. Papież wydał wczoraj odezwę, w której kreśli treściwie obraz myślenia i postępowania swojego; przywodzi na pamięć trudne okoliczności, towarzyszące wstąpieniu jego na tron, oraz ofiary, które dla dobra publicznego uczynił; upomina swoich poddanych, aby zachowali spokojność i posłuszeństwo władzom, i obok tego ponawia niezachwiane swe postanowienie nie wypowiadania wojny Austryi grożąc, iż w razie przymusu, użyje przeciw zuchwałym całéj swéj władzy, jaką ma od Boga.

— Podług innych wiadomości, umieszczonych w *Journal de St Pétersbourg*, skutkiem allokucyi Papiezkiéj d. 29 kwietnia, gwardya obywatelska wzięła się do broni, osadziła bramy miasta i miała na oku Kardynałów, podczas, gdy się naradzano względem ustanowienia tymczasowego Rządu. Dnia 1 maja, w skutek niejednokrotnych usiłowań Xięcia *Doria*, Hr. *Mamiani* i Xięcia *Corsini*, Papież skłonił się do powolności w ten sposób, iż oświadczył, że Ministerstwo odpowiedzialne jest za rząd świecki, lecz że on sam nigdy nie upoważni wojny pomiędzy swemi duchownemi dziećmi. W skutek tego, Ministerstwo, które z powodu allokucyi podało się było do dymissyi, objęło na nowo ster rządu, wyjąwszy Kardynała Sekretarza Stanu *Antonelli*, miejsce którego zajął Hr. *Mamiani*. Ostatni ogłosił następujące programma: „Nie powierzać urzędów osobom duchownym; wypowiedzieć wojnę Austryi; wydawać codzienne bjuletyny o działaniach głównéj armii; Pius IX pozostaje na czele Rządu.“ W *Gazecie Augsburgskiéj* czynią z tego powodu uwagę, iż to jest rzeczywiste wyrzeczenie się przez Papieża władzy świeckiéj.

Турція.

Константинополь, 28 *Апрѣля*.

Совершенно внезапная перемѣна въ министерствѣ Порты, предвѣщающая рѣшительную перемѣну системы правительства, привела здѣсь всѣхъ въ изумленіе. Решидъ-Паша вчера внезапно былъ устраненъ, а Серимъ-Паша назначенъ на его мѣсто В. Визиремъ. Вчера поутру исходатайствовалъ еще первый удаленіе отъ должности Галиля Паши, и назначеніе Капуданомъ Пашею (В. адмираломъ флота) Мегмеда-Али-Паши. Кажется, что противная партія оскорбилась этимъ, и что Сераскиръ Саидъ-Паша, отправившись лично къ Султану, представилъ ему опасность совершенно положиться на страстнаго любителя нововведеній Решида, и въ знакъ своего желанія получить отставку, положилъ на диванѣ Султана всѣ свои украшенія; сія мѣра достигла своей цѣли: Решидъ былъ удаленъ; президентъ совѣта, Саримъ-Паша, назначенъ В. Визиремъ, а Галиль-Паша президентомъ совѣта.

— Порта продолжаетъ вооружаться. Исправляютъ корабли, дѣлаютъ смотры войскамъ, укрѣпленія Босфора снабжаютъ припасами и стѣны ихъ приводятъ въ лучшее состояніе. Чтобы начальники арміи вполнѣ соотвѣтствовали въ такое время требованіямъ, Султамъ подарилъ: военному министру, Саиду-Пашѣ 50 мѣшковъ, В. адмиралу Галилю-Пашѣ и фельдцейхмейстеру Фети-Ахмедъ-Пашѣ, по 500 мѣшковъ.

— На прошедшей недѣлѣ все предмѣстіе Пера было приведено въ ужасъ. При первомъ полученіи извѣстія о происшедшихъ событіяхъ въ Венеціи, многочисленная толпа Италіянцевъ собралась передъ австрійскою интернунціантурою, объявляя, что занимаемый ею дворецъ, составляетъ собственность б. республики св. Марка, и что нынѣ они хотятъ овладѣть имъ обратно добровольно или силою. Получивъ о семъ извѣстіе, Сераскиръ окружилъ дворецъ сильнымъ военнымъ отрядомъ, и въ продолженіе нѣсколькихъ дней многочисленные патрули разъѣзжали по Перѣ. Донынѣ интернунцій все еще пребываетъ въ своемъ дворцѣ.

— Въ Аѳинахъ опасались 6-го числа смятеній, но день сей прошелъ спокойно.

Turcya.

Konstantynopol, 28 *kwietnia*.

Zupełnie niespodziana zmiana w Ministerstwie Porty, zapowiadająca stanowczą zmianę systemu rządowego, wprawiła tu wszystkich w zadumienie. Reszyd-Basza został wczoraj nagle usunięty, a Sarim-Basza mianowany w jego miejsce W. Wezyrem. Wczoraj z rana jeszcze wyjednał był piérwszy złożenie z urzędu Halila-Baszy, a mianowanie Mehmeda-Ali-Baszy Kapudanem-Baszą (W. Admirałem floty). Zdaje się, że stronnictwo przeciwne obruszyło się na to, i że Seraskier Said-Basza, udał się osobiście do Sułtana, przedstawił mu niebezpieczeństwo oddania się zupełnie w ręce nowatora Reszyda, i dekoracye swoje, na znak dymissyi, złożył na dywanie Sułtana. Krok ten dopiął swojego celu. Reszyd został oddalony; Prezes Rady, Sarim-Basza, mianowany W. Wezyrem, a Halil-Basza Prezesem Rady.

— Porta nie przestaje się uzbrajać. Okręty naprawiają, wojska przeglądają, zamki nad Bosforem opatrują w zapasy i wały ich umacniają. Ażeby w takiéj chwili naczelnicy armii godnie odpowiedzieli potrzebom, Sułtan ofiarował Ministrowi wojny, Said-Baszy, 50, a Wielkiemu Admirałowi, Halil-Baszy, i Komendantowi artylleryi, Fethi-Ahmed-Baszy, każdemu po 500 kies.

— Zeszłego tygodnia całe przedmieście Pera trwogą przejęte zostało. Skoro się bowiem dowiedziano o wypadkach w Wenecyi, wielki tłum Włochów zgromadził się przed Internuncyaturą Austryacką, oświadczając, że pałac przez nią zajmowany jest własnością byłej Rzeczypospolitéj św. Marka, i że na powrót chcą go odzyskać dobrowolnie lub szturmem. Za otrzymaniem o tém wiadomości, Seraskier silnym oddziałem wojska osadził pałac i przez kilka dni liczne patrole przebiegały Pera. Dotąd Internuncyusz zostaje ciągle w posiadaniu swego pałacu.

— W Atenach obawiano się w d. 6-m b. m. zaburzeń, ale ten dzień przeszedł spokojnie.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 18-го Мая 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.